

ÎNVĂȚĂMÂNT DESCHIS LA DISTANȚĂ: ABORDARE SOCIOLOGICĂ

Silvia Tomescu

Biblioteca Centrală Universitară, Facultatea de Științe Politice, București

Material publicat în Elearning.Romania

Citare:

Tomescu, Silvia. *Învățământ deschis la distanță: abordare sociologică*. Apărut în: Elearning.România, 2008. București: TEHNE - Centrul pentru Dezvoltare și Inovare în Educație. Disponibil online: www.elearning.ro

Începând cu a doua jumătate a secolului trecut, în literatura de specialitate: pedagogie, psihologia educației, dar mai ales sociologia educației, și-a făcut din ce în ce simțită prezența preocuparea față de propunerea unor modele educaționale noi, alternative la educația tradițională. Germeii acestor inițiative se regăsesc de fapt încă în școala antică însă explicit și din ce în ce mai mult asimilat și acceptat aceștia vor deveni adevărat obiect de studiu în secolul XX.

Între aceste modele, învățământul deschis la distanță este poate acela care a cunoscut cea mai rapidă dezvoltare, cea mai impetuoasă impunere, deoarece el este unica formă de învățare concepută să se realizeze pe baza unei mari aplicabilități sociale ale electronicii, calculatorul, Internetul și celelalte derivate. În consecință,

influenței și implicațiilor utilizării calculatorului în actul educațional i se acordă o importanță tot mai mare în lumea cercetărilor în acest domeniu.

Numai că, încă nu peste tot studiile sunt coerente; ne referim la cercetări și lucrări critice care să evidențieze atât aspectele și implicațiile pozitive cât și pe cele, privind utilizarea calculatorului în procesul de educație, analize care să se debaraseze de subiectivism cum se întâmplă încă la noi, când IDD beneficiază de literatură de susținere motivațională și aproape deloc de adevărate studii de analiză critică.

Fără a avea pretenția realizării unui studiu strict sociologic, am considerat că, o mică investigație cu ajutorul căreia să surprindem concret imaginea la zi a tinerilor despre IDD, nu poate fi decât în sprijinul demersului nostru. Mai mult, considerăm că este o formă de la care se va putea porni în viitor de către competențele interesate în domeniu: pedagogi, psihologi, bibliotecari, profesori pentru a realiza studii cât mai complexe, profunde, care să reflecte obiectiv o realitate a momentului și totodată să elaboreze și să propună soluții pertinente vizând, dacă este cazul, optimizarea prezentului în perspectiva asigurării viitorului.

În această idee, pentru a verifica consistența și veridicitatea opiniilor noastre, și a formula direcții viitoare, am efectuat o anchetă în rândul populației tinere din municipiul Bacău vizând IDD, populație care provine din rândul elevilor de liceu, a studenților de la Universitatea George Bacovia Bacău, Universitatea Bacău, Universitatea Petre Andrei Iasi, filiala Bacău, care au secții de zi și IDD.

Am aplicat la un număr de 176 de chestionare după cum urmează: elevi 25 subiecți, studenți la zi 82 subiecți, studenți IDD 69 subiecți. Am optat și pentru opinia elevilor (doar a celor din clasele a XII-a) pentru că am dorit să constatăm dacă varianta de viitor IDD este deja prefigurată sau dacă nu cumva este deja acceptabilă ca soluție de către cei care nu au absolvit bacalaureatul; rezultatele primare susțin justetea supozițiilor de mai sus, invitându-ne ca în viitor să acordăm mai mult atenție opiniei elevilor în ceea ce privește cercetarea în domeniul educațional.

De aceea, am conceput și aplicat două tipuri de chestionare, unul comun pentru elevii de liceu și pentru studenții la zi, altul propriu doar celor cuprinși în IDD,

chestionare care au avut identice trei întrebări cu răspunsuri preformulate și două întrebări deschise (conform anexei). Interesul nostru s-a concentrat pe două probleme: avantaje/dezavantaje și utilitate/ inutilitate.

Oprindu-ne mai întâi asupra primei probleme, referitoare la **avantajele și dezavantajele** IDD, suntem nevoiți să facem o mențiune: aceea că, prin felul cum au fost formulate variantele de răspuns, am indus subiectului investigat o dublă opțiune în alegere. Prima este o susținere cantitativă (vezi tabel I - variantele a); b); c); d); iar o a doua o reprezintă o nuanțare calitativă (vezi tabelul I variantele e); f); g). Se observă imediat că aspectul pragmatic primează față de nuanțările care presupun o elaborare în fața deciziilor care pun accentul pe acțiunea cunoașterii, pe optimizarea sa și pe conștientizarea eforturilor presupuse de atingerea acestui optim.

Astfel, scorurile înregistrate pentru variantele b,c,d, respectiv b=103 (60%); c=81 (45%) d=107 (60%) sunt net superioare celor înregistrate de către aspectul calitativ variantele e); f); g); astfel: e =16 (9%), f =46 (26%), g =33 (19%). Faptul că majoritatea opțiunilor au fost adjudecate de rațiunile utilitare, spre deosebire de cele care țin de organizarea și fondul învățării (sub 20%din total), demonstrează că prioritar pentru individ este să aibă o diplomă universitară, neavând importanță aptitudinile, dificultățile financiare, implicit cele tehnice după cum vom reliefa în continuare. Iar această apetență se regăsește cel mai bine în discrepanța semnificativă a răspunsurilor la varianta e) impunerea necesității informării permanente pentru cadrele didactice, unde scorurile înregistrate arată că analizorul critic care funcționa atunci când se raporta pe timpul liceului la profesori acum nu mai funcționează, deoarece, nu ce spune cadrul didactic universitar este important, ci doar obținerea în final a mult râvnitei diplome universitare.

Apare astfel conturată manifest o paradigmă de tip funcționalist; dar mai puțin important pentru cercetător este că se pune în evidență unul dintre efectele perverse ale educației, amintit deja, pe care îl vom reformula în final după analiza și interpretarea tuturor datelor recoltate prin ancheta noastră.

După cum era de așteptat, varianta de răspuns cu scorul cel mai mare este aceea care punctează șansa oferită adultului ca urmând IDD acesta să nu-și întrerupă activitatea profesională (107=60%).

Acest scor obținut, coroborat cu cel vizând o a doua șansă de școlarizare pentru adult (varianta b=103, 60%) naște o întrebare pe care o vom relua pe parcursul acestei analize:

"de ce IDD și nu învățământ tradițional de stat la zi?". Să fie oare atât de simplu răspunsul, după cum reiese din cifrele prezentate până acum? Desigur că nu este așa, însă până la interpretări nuanțate ridicate de această întrebare, interpretări pe baza celorlalte răspunsuri obișnuite, să ne gândim puțin și asupra "**dezavantajelor IDD**". După cum se observă în tabelul II, și aici am procedat la o grupare a variantelor de răspunsuri preformulate. Astfel, primele patru reprezintă implicațiile și organizatorica cu grad de dificultate crescut. Celelalte patru reprezintă dificultățile privite sub aspectul percepției negative presupusă de această formă de învățământ. În cadrul primului grup de variante de răspuns să urmărim numai opțiunile oferite de către studenții din cadrul IDD. Se observă lesne că pentru 65% (45 de subiecți) respectiv 46% (32 de subiecți) dintre aceștia o mare problemă o reprezintă cheltuielile care trebuie obligatoriu onorate: taxe școlare, materiale didactice, dotare tehnică personală. Dispare varianta de răspuns b), interesul pentru studiu, conștientizarea că adevărata meserie se deslușește cel puțin la nivel teoretic în urma studiului impus și indus de facultate. Ori, minimalizarea importanței acestui aspect face ca și tendința de a baleia, de abandon opțional (tendință favorizată de organizarea și desfășurarea IDD) să fie mult mai activă și conștientizată ca fiind o posibilă variantă având prioritate în fața studiului adevărat. De altfel, ipoteza de lucru în elaborarea acestor variante de răspuns a fost aceea că, pentru studenții la forma IDD cel mai mare dezavantaj îl va reprezenta studiul conștient și susținut efort suplimentar generat de discontinuitățile de grup ale învățării prin acest mod de instrucție școlară.

Realitatea este însă din păcate alta, cu repercusiuni și implicații mult mai profunde. Pentru a explica mai coerent este de ajuns să comentăm variantele de

răspuns f) și g) din același tabel. De fapt, cu mici ajustări, aceste două variante, sunt identice. Însă, scorurile obținute sunt total diferite, la fel și pentru elevi și studenți. Erorile în asimilarea informațiilor apar tocmai atunci când acestea (corecte sau false) sunt prelucrate și asimilate necritic. Reciproca este valabilă. Se pare că explicația logică pentru această discrepanță poate fi oferită doar de subiectivismul celor chestionați. Anume că, deși ei acceptă rațional faptul că o informație preluată într-un context în care comunicarea are un singur canal: emițător (calculator) - receptor (student), nefiind nici multidirecționată, nici interactivă, așa cum este aceea specifică învățării în sălile de curs, în grup sau anii de studii (deci prezența canalelor de comunicare colaterale și imediate) reduce la minim posibilitatea de activare și interacțiune a aparatului critic asupra acestei informații.

De altfel, nu puține studii privind comunicarea, pun accentul pe amenințarea pe care o reprezintă lipsa reperelor în deformarea mesajului comunicării. Este hazardant să pretinzi maturitate și discernământ unor tineri 18-25 de ani al căror bagaj de cunoștințe este încă dovedit a fi precar iar analizorului critic nu i s-au oferit încă de ajuns de multe informații pentru a-și elabora propria strategie de acțiune.

Aceasta este adevărata problemă cu care se confruntă societatea, ca venind din partea tinerilor absolvenți în special ai celor de la IDD. Iar răspunzători cu apariția acesteia sunt organizatorii și coordonatorii IDD. Tot aceștia sunt datori și cu remediarea problemei, dar încă nimeni nu cerut-o. Iar pentru a face legătura cu efectul pervers în educație amintit ca a fi prezent atunci când am comentat rezultatele "avantajele IDD", să semnalăm prezența sa și în acest grup de răspunsuri. Deși este conștient de eforturile financiare, mult peste medie, pe care trebuie să le facă deși este conștient de riscurile de ordin gnoseologic pe care le presupune această formă de învățământ, obținerea diplomei universitare este unicul scop al individului de a opta pentru IDD.

Chiar dacă este sau nu conștient de faptul că această diplomă universitară este descărcată de responsabilitatea profesională. Poate interveni în această problemă extrem de delicată biblioteca și bibliotecarul? Are această instituție pârghiile

necesare pentru a spijini și remedia preluarea necritică și deformată a informațiilor? Poate fi biblioteca un partener real de dialog ci chiar în strategia educației? O întrebare ramificată care rămâne și care va reveni, căreia încercăm să-i oferim cel puțin o variantă de răspuns prin această lucrare.

Analiza: Corelația ritmicitatea învățării-motivația utilizării IDD (pentru studenții IDD) - frecvența prezenței la facultate.

Deși la o primă vedere nu are o semnificație deosebită faptul că aproximativ 60% dintre cursanții IDD se prezintă săptămânal la facultate, naște totuși o nedumerire firească generată de modalitatea actuală de organizare a activității acestor instituții de învățământ.

Acceptând ca obiectivă motivarea acestora prin întâlnire săptămânală cu "tutorul" participarea la cursurile organizate în anumite perioade în zilele de sâmbătă și duminică chiar participarea la cursurile desfășurate pentru studenții la zi ni se pare explicată și ritmicitatea și intensitatea învățării pe care o declară subiecții chestionați. Numai că trebuie făcută o mențiune: cele 2-3 ore acordate săptămânal studiului (vezi tabelul IV varianta b) reprezintă în realitate tocmai timpul dedicat de către aceștia întâlnirilor cu "tutorul". Logic, dacă aceste prezențe săptămânale nu ar mai fi fost prevăzute în modalitatea de organizare a desfășurării cursurilor în cadrul IDD, timpul de pregătire s-ar fi regăsit într-o proporție hotărâtoare în varianta c) de răspuns, zilnic în săptămâna premergătoare evaluărilor planificate. Deci, definitorie pentru această formă de instrucție școlară este învățarea în salturi, identică și fostului tip de învățământ la "fără frecvență". Despre consecințele unei astfel de modalități educaționale am mai amintit.

Ceea ce este însă interesant este motivația ca "utilitate" de a urma o facultate în regim de IDD declarată de subiecții investigați. De fapt, nu motivația cât mai ales raporturile obiective care conduc înspre o astfel de justificare.

Iar unul dintre acestea este răspunsul la întrebarea: de ce IDD și nu învățământul de stat la zi? Răspuns care se regăsește atât în cele 31 de opinii, conform cărora IDD nu este util (necesar) cât mai ales în argumentele care îl

însoțesc, între care: precaritatea învățământului preuniversitar și superficialitatea indusă de discontinuitatea în "educația permanentă" sunt principale (vezi tabel VII varianta b).

Este previzibilă, deci afirmația că, datorită IDD tânărului i se oferă posibilitatea de a munci și de a obține și o diplomă universitară în același timp pe o perioadă de minim patru ani. Însă, revenim cu întrebarea: acest mod de instrucție școlară este benefic pentru individ, pentru societate sau doar pentru cel cu diplomă universitară? Neconcordanțele între cererea socială și oferta universitară generată în primul rând de IDD, care conduc la "șomajul artificial" și mai apoi la cel intelectual închid un cerc vicios în care interesul privat este dominant.

Cu riscul de a ne repeta, subliniem încă odată că, rațiunea impunerii unui astfel de sistem de învățământ a fost generată de trei mari factori obiectivi: a) factorul geografic, b) factorul medical, c) factorul economic (recalificare necesară impusă de reprofilarea zonală a activităților productive în industrie, agricultură, manufactură).

Dacă privim însă datele furnizate de către cei chestionați se observă limpede că doar argumentul "economic" se află între motivațiile reale care susțin decizia orientării către IDD (vezi tabelul VI). Pentru că nici distanța geografică, nici dificultățile somatice nu se regăsesc exprimate într-o pondere semnificativă, se deduce ușor că, în fapt, rațiunea organizării și impunerii modelul IDD este de natură strict subiectiv individuală deturnându-se fundamental al actului educațional, anume acela al utilității sociale, decurgând din împlinirea și exprimarea individuală.

Se poate citi ca și altfel situația prezentată în tabelul VI. Anume că, opțiunea cuprinsă în varianta "a" (posibilitatea de a avea în paralel un serviciu, o a doua șansă educațională pentru cei care și-au întrerupt studiile începute anterior) evidențiază nu sărăcia socială, fapt care-l determină să urmeze "forțat" o astfel de formă de educație, ci neputința sa de a face față solicitărilor presupuse de învățământul tradițional în care ritmicitatea și intensitatea efortului intelectual depus se mențin în parametri constanți pe o bună perioadă de timp. Iar dacă revenim la o frază de mai sus, o explicație ne-o oferă chiar cei investigați: precaritatea învățământului

preuniversitar, conjugată cu atitudinea pasivă a elevului față de performanța școlară, îl face contraperformant în situația obiectivizată de un concurs de admitere cu examen sau test grilă.

Pentru a analiza rezultatele obținute dar și din punctul de vedere al utilității/inutilității IDD să facem o mențiune necesară. Cu toții suntem conștienți de rapiditatea și volumul crescut pe care-l presupune folosirea Internetului în dobândirea de informații fapt dovedit și de către subiecții studiului nostru (vezi tabelul V). Însă exact această oportunitate reprezintă pericolul real al IDD. Volumul și dinamica obținerii informațiilor nu este deloc o garanție a înțelegerii și corectei întrebuințări a acestora. Din contră, dinamica nepermițând verificarea în timp a corectei înțelegeri induce "robotizarea" individuală în prelucrarea informațiilor, în care titlul și nu conținutul cuvântul și nu semnificantul au rol hotărâtor.

Este adevărat că se diminuează cheltuielile de timp prin folosirea Internetului. Însă, despre care timp era vorba? Nu cumva chiar despre cel care ar fi trebuit să fie alocat conștient studiului? Pentru că, deși, la prima vedere s-ar putea vorbi despre timpul consumat cu căutarea titlurilor propuse de bibliografie, în librării sau biblioteci, realitatea este alta. Analiza de mai jos este un alt argument alături de cel găsit în mai multe studii consultate, care ne îndreptățește să sugerăm că IDD cu toate implicațiile sale: sociale, economice, comportamentale.

Fără nici un comentariu, tabelul VI dă răspunsul previzibil și imediat: pentru că oferă posibilitatea obținerii diplomei universitare simultan cu desfășurarea unei activități retribuite, deci nu este obligatorie întreruperea (chiar temporară) a serviciului; și pentru că această diplomă universitară ajută pe cel care o dobândește în fixarea pe post fie în punerea într-o funcție superioară. Variantele de răspuns reprezintă gruparea celor oferite de subiecți la întrebarea deschisă e): *credeți că învățământul la distanță este util și necesar în România? "Dacă da, de ce?, Dacă nu, de ce?"*.

Utilitatea acestei forme de învățământ decurge din răspunsurile date de 118 (67%) dintre subiecți, care realizează oportunitatea obținerii diplomei în paralel cu

practica unei activități retribuite cât și din celelalte un număr de 81 (46%) dintre subiecți, care-i vad rostul în sprijinul pe care-l obțin în promovarea la serviciu.

De ce însă nu au optat dacă tot îi văd utilitatea în securizarea actualului post sau în promovarea de la bun început, pentru aceeași facultate, însă urmată la forma de zi Întrebarea este pertinentă, întrucât răspunsurile obținute nu acoperă nici pe departe cele trei rațiuni de existență ale IDD amintite deja. Mai mult, aceste rațiuni (geografică, somatică, economică) întâlnesc scoruri aproape identice (vezi variantele de răspuns b), d), e)), mult inferioare celor prezentate mai sus. Să presupunem totuși și să analizăm ca fiind îmbucurător faptul că astăzi în România distanța față de oraș nu mai reprezintă un handicap pentru tânărul dornic de studiu după absolvirea liceului. Rămâne totuși o nedumerire. Atât timp cât asistăm la profunde mutații (modificări, ajustări, reșezări, restructurări) în profil profesional, atât timp cât atât legiuitorul cât și opțiunea individuală sau de grup au produs și produc încă mari modificări în profil ocupațional-productiv; (datele la zi susțin afirmația) cum de opțiunea pentru dubla specializare este ne semnificativă? Faptul ca doar 13 (7,3%) dintre cei chestionați au sugerat și acest aspect (doar doi subiecți provin din IDD deducem ca aceasta atitudine este rezultatul unei necesități imediate - diploma - și mai puțin ca fiind anterior elaborată.

Este reflexul unei atitudini sugerate de învățământul preuniversitar care nu face altceva decât să îndepărteze individul de la sensul și scopul real al educației. Pentru că 46 (25%) dintre subiecți au considerat inutil IDD in România (vezi tabelul VII), este un amănunt semnificativ care nu poate fi ignorat. O treime dintre studenții care îmbrățișează aceasta opinie provin din IDD, însă cel mai important este ca tot o treime de data aceasta din totalul studenților IDD chestionați sunt de acord că "actuala forma de desfășurare a IDD s-ar putea modifica", în sensul „optimizării actului educațional” 22 din cei 69 studenți au răspuns afirmativ la această întrebare-item 7, chestionar B, chiar dacă nici unul dintre aceștia nu a argumentat, deși au avut posibilitatea.

În finalul acestui comentariu să facem o ultimă corelație între argumentele pro și contra IDD. Argumentele "pro" IDD se găsesc în tabelele IV, VI. O a doua șansă pentru

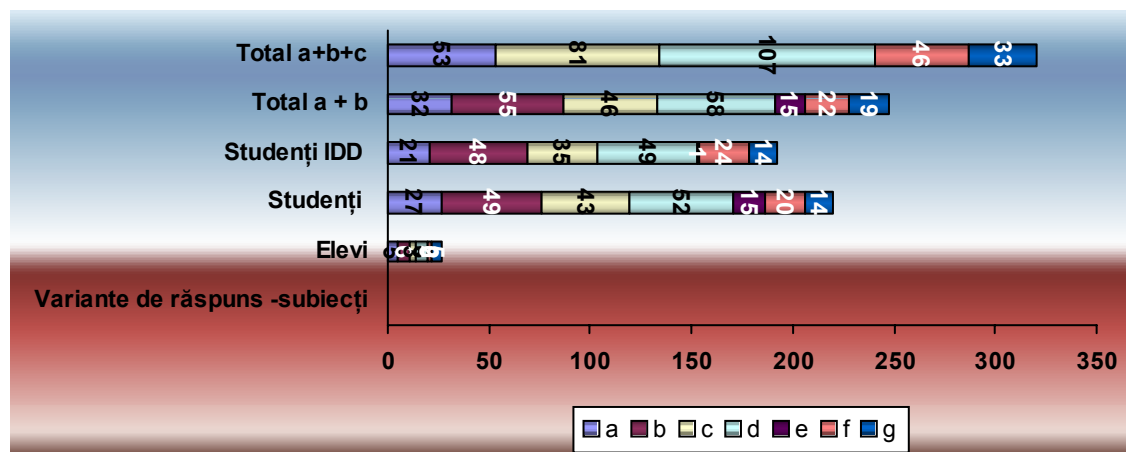
adult se detașează ca fiind motivul cel mai puternic invocat în urma cursurilor IDD. România se confruntă în acest început de secol cu un fenomen care a existat în a doua jumătate a veacului trecut: șomajul. Cauzele șomajului sunt multiple, iar între acestea se afla și învățământul de stat dar mai ales cel particular. Punând numai cele două mari probleme cu care se confruntă învățământul post universitar în România primului deceniu al secolului XXI să readucem în discuție:

- inflația de facultăți și universități particulare care se suprapun peste cele de stat existente;
- profiluri formative care ignoră reala cerere socială;
- evitarea analizei "științifice" a problemelor amintite
- efecte perverse: are educația românească atâta nevoie de diplome?

Tabel I
Avantajele IDD

Care credeți ca ar fi principalele avantaje ale IDD?

Nr crt	Variante de răspuns - subiecți	Elevi	Studenti	Studenti IDD	Total a + b	Total a+b+c
a	Alternativa a invatmantului tradițional	5	27	21	32	53
b	A doua șansa de școlarizare pentru adulți	6	49	48	55	103*
c	Ajutor pentru zonele defavorizate	3	43	35	46	81
d	Neintreruperea activitatii profesionale	6	52	49	58	107
e	Informarea permanenta a cadrelor didactice	0	15	1	15	16**
f	Eliminarea ritmului si timpului de invadare impus	2	20	24	22	46
g	Eliminarea discriminărilor	5	14	14	19	33

* susținere "cantitativă"

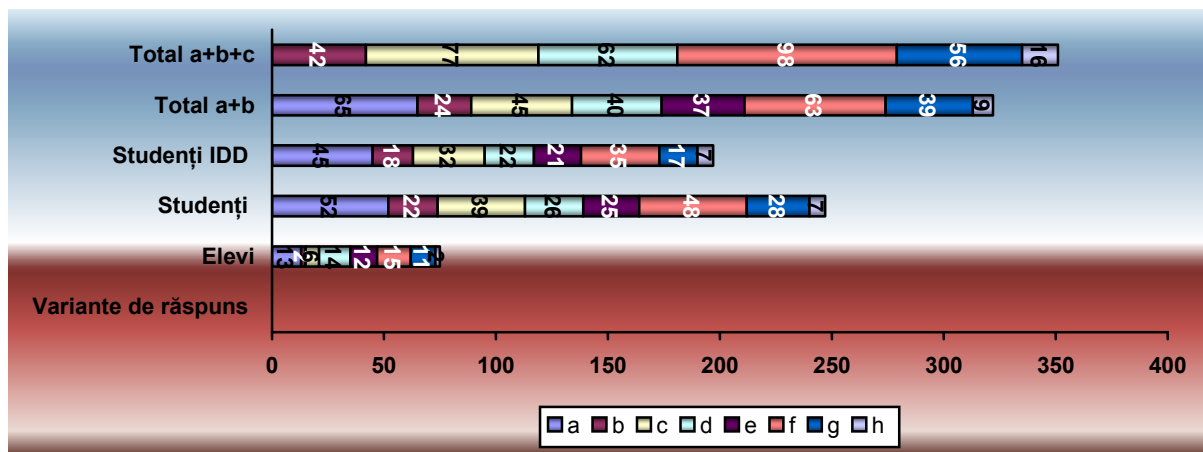
** nuanțare "calitativă"

Împreună exprimă o paradigmă funcțională cât și un efect pervers al educației

Tabel II
Dezavantajele IDD

Care credeți ca ar fi realele dificultăți sau limite ale IDD?

Nr.crt	Variante de răspuns	Elevi	Studenti	Studenti IDD	Total a+b	Total a+b+c
a	Costuri ridicate	13	52	45	65	110*
b	Efort conștient și consistent	2	22	18	24	42
c	Dotare minimă obligatorie	6	39	32	45	77
d	Rata mare a abandonului școlar	14	26	22	40	62
e	Relativă dezumanizare a cursurilor	12	25	21	37	58**
f	Plaja de eroare mare în asimilarea informației	15	48	35	63	98
g	Acceptare necritică a informațiilor ce pot fi false	11	28	17	39	56
h	Schematism doctrinar	2	7	7	9	16

*implicații și determinări tehnico-organizatorice

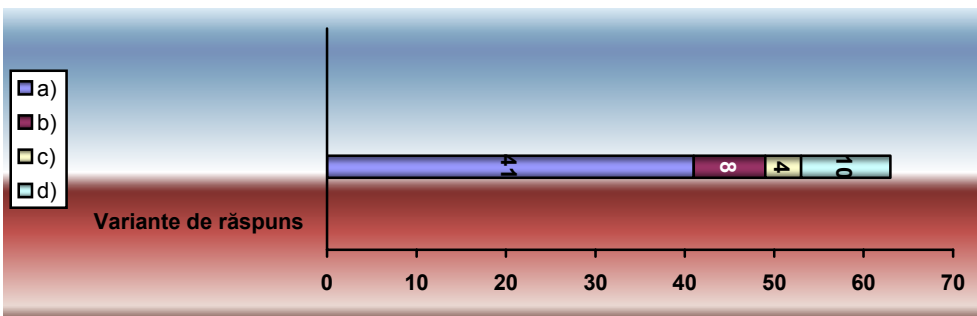
**percepție calitativ-negativă expresie a consecințelor manifestării efectului pervers în educație (vezi tabel I. **)

Tabelul III

Cât de des trebuie să fiți la facultate? IDD

- a) săptămânal _____41
 b) de doua ori pe luna _____8
 c) lunar _____4
 d) doar la activitățile aplicative asistate si la evaluările periodice____10

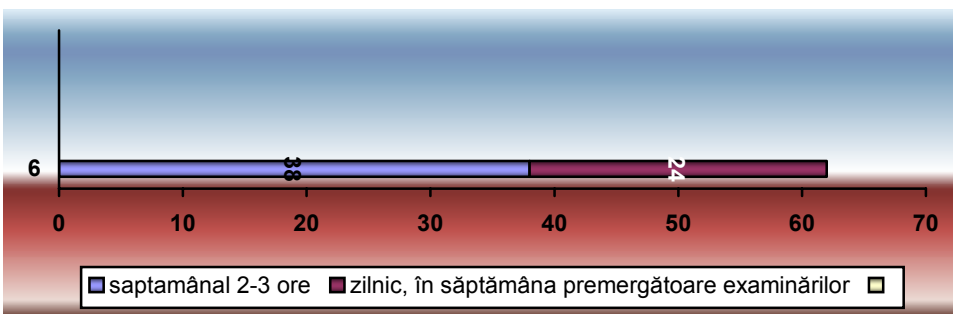
Nr.crt	Variante de răspuns	
a)	saptamanal	41
b)	de doua ori pe luna	8
c)	lunar	4
d)	Doar la activitatile aplicative asistate si la evaluările periodice	10

Tabel IV

Cât timp acordați studiului presupus de IDD?

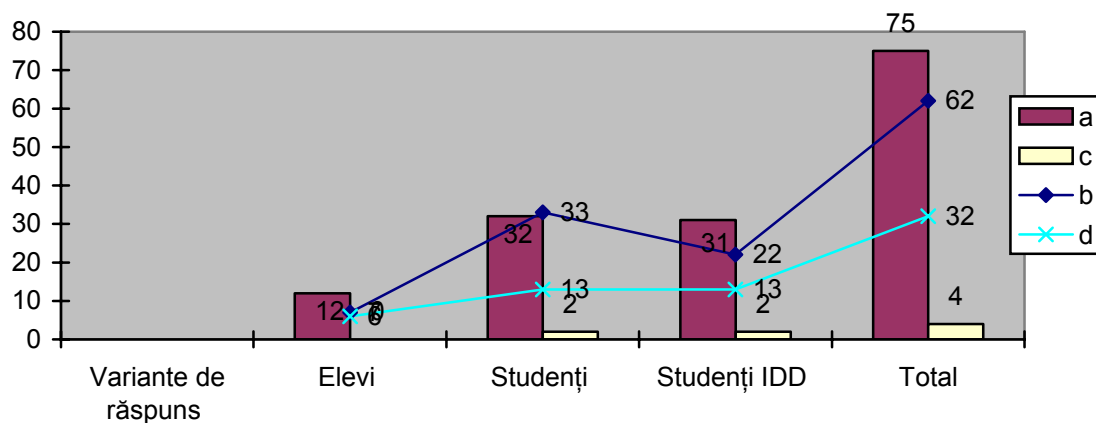
- a) zilnic 2-3 ore _____ 6
b) săptămânal 2-3 ore _____ 38
c) zilnic, în săptămâna premergătoare evaluărilor _____ 24

Tabelul V

Care dintre următorii factori considerați ca sprijină în mod decisiv utilitatea IDD?

Nr.crt	Variante de răspuns	Elevi	Studenti	Studenti IDD	Total
a	cheltuieli in timp diminuate comparativ cu cele presupuse de învățământul tradițional	12	32	31	75
b	volum mare si divers calități de informații care se pot obține practic imediat	7	33	22	62
c	întreținerea si/sau stimularea memoriei vizuale	0	2	2	4
d	posibilitatea de stocare pe care, elevul sau studentul le considera utile	6	13	13	32

Personal dispuneți de dotarea logistica minima necesara pe care o presupune IDD?

DA...41

NU...28

"V-ați gândit ca actuala formă de desfășurare a IDD s-ar putea modifica, în sensul optimizării actului educațional?"

DA...22

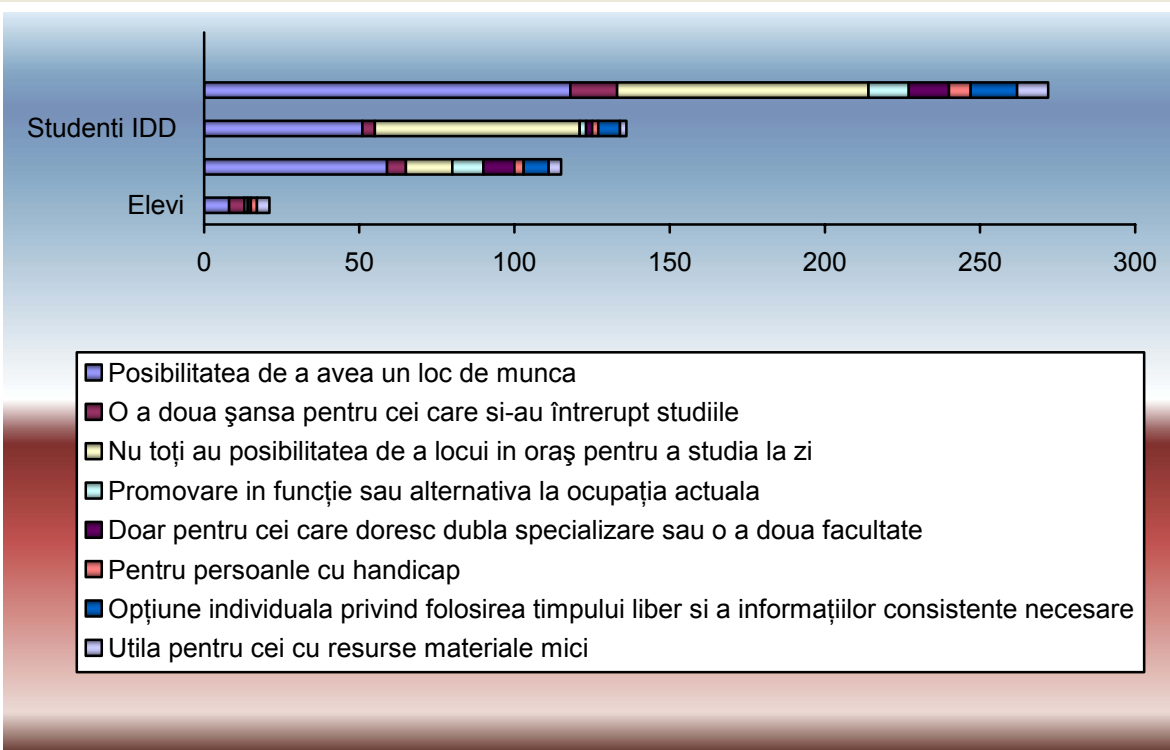
NU...47

TABELUL VI

Argumente pentru " DA "

Credeți ca IDD este util si necesar in România?

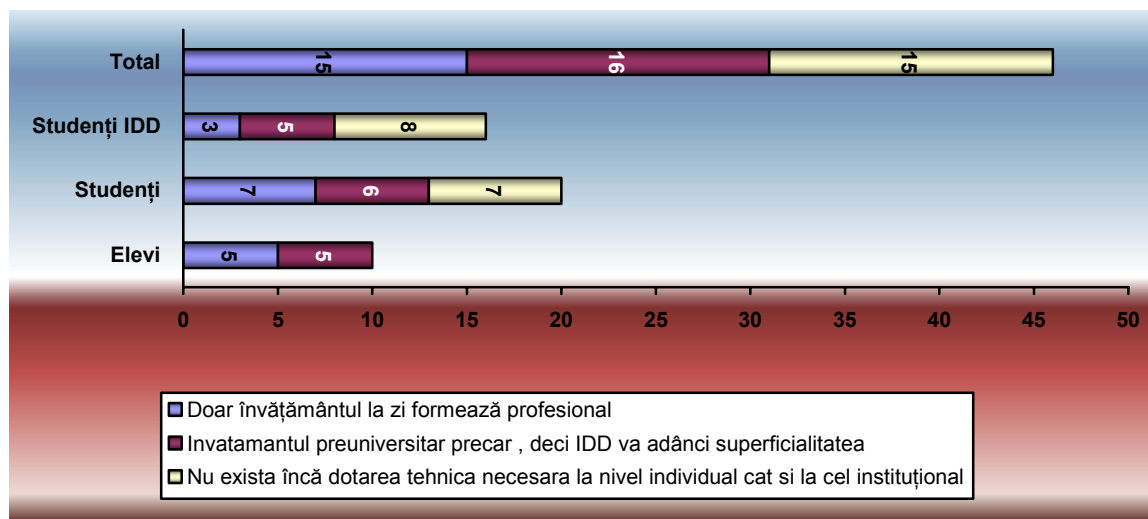
Nr.crt	Argumente subiecti	Elevi	Studenti	Studenti IDD	Total
a	Posibilitatea de a avea un loc de munca O a doua șansa pentru cei care si-au întrerupt studiile	8	59	51	118
b	Nu toți au posibilitatea de a locui in oraș pentru a studia la zi	5	6	4	15
c	Promovare in funcție sau alternativa la ocupația actuala	-	15	66	81
d	Doar pentru cei care doresc dubla specializare sau o a doua facultate	1	10	2	13
e	Pentru persoanele cu handicap	2	3	2	7
f	Opțiune individuala privind folosirea timpului liber si a informațiilor consistente necesare	-	8	7	15
g	Utila pentru cei cu resurse materiale mici	4	4	2	10

Tabelul VII

Argumente pentru " NU "

Nr.crt	Argumente	Elevi	Studenti	Studenti IDD	Total
a)	Doar învățământul la zi formează profesional	5	7	3	15
b)	Invatamantul preuniversitar precar, deci IDD va adânci superficialitatea	5	6	5	16
c)	Nu exista încă dotarea tehnica necesara la nivel individual cat si la cel instituțional	-	7	8	15

ANEXE

CHESTIONAR
Elevi și studenți la zi

Pentru realizarea studiului: „*Importanța sistemelor de comunicare în învățământul superior*”, vă solicităm sprijinul în completarea acestui chestionar util în identificarea corectă a dimensiunilor și direcțiilor actuale specifice sistemelor de comunicare din învățământul universitar.

Totodată vă rugăm să treceți în caseta alăturată variantei de răspuns, numărul corespunzător priorității acordate de alegerea dvs. după cum urmează: 1 - maximă importanță; 2 - mare importanță; 3 - important (deloc de neglijat).

1- Aveți informații privind „educația la distanță”?

Da ; Nu

2- Dacă: „Da”, care considerați că ar fi principalele sale „avantaje”? (alegeți doar 3 variante și notați-le conform indicațiilor oferite în preambul).

a- Alternativă a învățământului tradițional.....

b- O a doua șansă de școlarizare pentru adult.....

c- Ajutor real pentru copiii aflați în zone defavorizate (mare distanță de școală).....

d- Pentru adulți nu presupune întreruperea, temporară sau definitivă a activității lor profesionale.....

e- Impunerea necesității informării permanente pentru cadrele didactice.....

f- Eliminarea timpului și ritmului de învățare impus.....

g- Eliminarea oricăror forme de discriminare.....

h- Altele (care?)

.....
.....

3- Care credeți că ar fi realele „dificultăți” sau „limite” ale „învățământului la distanță”? (alegeți doar trei variante și notați-le conform indicațiilor oferite în preambul)

a- Costuri ridicate (taxe participare, tehnologie, întreținere, producere materialelor necesare).....

b- Efort consistent și susținut .....

c- Dotare tehnică minim obligatorie (calculator) și experiență în utilizarea acestuia.....

- d- Rata crescută a abandonului școlar (renunțare definitivă, trecere de la un profil la altul, etc.).....
- e- Relativa „dezumanizare” a cursurilor.....
- f- Plajă de eroare (neînțelegere) ridicată în asimilarea cunoștințelor, prin lipsa lămuririlor imediate. Anularea, în timp, a rolului jucat de: „ DE CE? „ în actul comunicării.....
- g- Acceptare necritică a multor informații care, ulterior, se pot dovedi a fi false.....
- h- Schematism doctrinar, manifest astăzi.....
- i- ALTELE (care?)
.....
- 4- Care credeți că este, în prezent, cel mai eficient „tip „ de educație la distanță? (Alegeți o singură variantă):**
- a- Educație prin corespondență.....
- b- Educație prin radio.....
- c- Educație prin televiziune.....
- d- Educație prin Internet.....
- 5- Enumerați câteva motive ale acestei opțiuni: .....**
.....
- 6- Care dintre următorii factori considerați că sprijină în mod decisiv utilitatea „educației la distanță”? (Alegeți o variantă)**
- a- Cheltuieli, în timp, diminuate, comparativ cu cele presupuse de învățământul tradițional.....
- b- Volum mare și divers calitativ, de informații care se pot obține, practic, imediat.....
- c- Întreținerea și / sau stimularea memoriei vizuale.....
- d- Posibilitatea de stocare, prin multiplicare, doar a informațiilor (pagină, capitol, schemă) pe care, elevul sau studentul, le consideră utile...
- e - ALTELE (care?) .....
- 7- În final, credeți că „învățământul la distanță” este util și necesar în România?**
Da ; Nu
- 8- Dacă „Da”, de ce? .....**
- 9- Dacă „Nu” de ce?.....**

Vă mulțumim

CHESTIONAR Studenți la IDD

Pentru realizarea studiului: "Importanța sistemelor de comunicare în învățământul superior", vă solicităm sprijinul în completarea acestui chestionar util în identificarea corectă a dimensiunilor și direcțiilor actuale specifice sistemelor de comunicare din învățământul universitar.

Totodată vă rugăm să treceți în caseta alăturată variantele de răspuns, numărul corespunzător priorității acordate de alegerea dvs. după cum urmează: 1- maximă importanță; 2- mare importanță; 3- important (deloc de neglijat).

SEX: M ; F ; VÂRSTA.....ANI; OCUPAȚIA.....

1. Cât de des trebuie să fiți prezenți la facultate? (bifați):

- a) Săptămânal.....
- b) De două ori pe lună .....
- c) Lunar.....
- d) Numai la evaluările periodice.....
- e) Doar la activitățile aplicative asistate și la evaluările periodice .....

2. Specializarea pe care o urmați în prezent, vă va ajuta?

- a) La actualul loc de muncă: Da ; Nu ;
- b) La un viitor loc de muncă: Da ; Nu ;

3. Care credeți că ar fi principalele „avantaje” ale „învățământului la distanță”? (alegeți doar trei variante și notați-le conform indicațiilor oferite în preambul):

- a) Alternativă a învățământului tradițional.....
- b) O a doua șansă de școlarizare pentru adult.....
- c) Ajutor real pentru copiii aflați în zone defavorizate (mare distanță de școală).....
- d) Pentru adulți, nu presupune întreruperea temporară sau definitivă a activității lor profesionale.....
- e) Impunerea necesității informării permanente pentru cadrele didactice.....
- f) Eliminarea timpului și ritmului de învățare impus.....
- g) Eliminarea oricăror forme de discriminare.....
- h) ALTELE (care?) .....

4. Care considerați că ar fi realele „dificultăți” sau „limite” ale „învățământului la distanță”? (alegeți doar 3 variante și notați-le conform indicațiilor oferite în preambul):

- a) Costuri ridicate (taxe participare, tehnologie, întreținere, producerea materialelor necesare) .....
- b) Efort consistent și susținut .....
- c) Dotare tehnică minim obligatorie (calculator) și experiență în utilizarea acestuia .....

- d) Rata crescută a abandonului școlar (renunțare definitivă; trecere de la un profil la altul; etc.) .....
- e) Relativa „dezumanizare” a cursurilor .....
- f) Plajă de eroare (neînțelegere) ridicată în asimilarea cunoștințelor prin lipsa lămuririlor imediate. Anularea, în timp, a rolului jucat de: „DE CE?” în actul comunicării.....
- g) Acceptare necritică a multor informații care ulterior se pot dovedi a fi false.....
- h) Schematism doctrinar, manifest astăzi .....
- i) ALTELE (care?) .....

5. Personal, dispuneți de dotarea logistică minim necesară pe care o presupune „învățământul de la distanță”?

Da ; Nu ;

6. Cât timp acordați studiului presupus de „învățământul de la distanță”? (bifați):

Zilnic: 2/3 ore .....

Săptămânal: 2/3 ore .....

Zilnic, în săptămâna premergătoare evaluărilor planificate.....

7. V-ați gândit că actuala formă de desfășurare a „învățământului la distanță” s-ar putea modifica, în sensul optimizării actului educațional?

Da ; Nu ;

8- Dacă: „DA”, ce anume ați propune?.....

9- Care dintre următorii factori considerați că sprijină în mod decisiv utilitatea „învățământului la distanță”? (Alegeți o..riantă):

- a) Cheltuieli, în timp, diminuate, comparativ cu cele presupuse de învățământul tradițional .....
- b) Volum mare și divers calitativ, de informații care se pot obține, practic, imediat.....
- c) Întreținerea și /sau stimularea memoriei vizuale.....
- d) d-Posibilitatea de stocare, prin multiplicare, doar a informațiilor (pagină, capitol, schemă) pe care, elevul sau studentul, le consideră utile.....
- e) ALTELE (care?) .....

10. În final, credeți că „învățământul la distanță” este util și necesar în România?

Da ; Nu ;

11- Dacă: „DA”, de ce?

.....

12. Dacă: „NU”, de ce?

.....

Vă mulțumim

CHESTIONAR Absolvenți IDD

Pentru realizarea studiului: "Importanța sistemelor de comunicare în învățământul superior", vă solicităm sprijinul în completarea acestui chestionar util în identificarea corectă a dimensiunilor și direcțiilor actuale specifice sistemelor de comunicare din învățământul universitar.

Totodată vă rugăm să treceți în caseta alăturată variantele de răspuns, numărul corespunzător priorității acordate de alegerea dvs. după cum urmează: 1- maximă importanță; 2- mare importanță; 3- important (deloc de neglijat).

SEX: M ; F ; VÂRSTA.....ANI; OCUPAȚIA.....

1. Cât de des a trebuit să fiți prezent la facultate? (bifați):

- a) Săptămânal.....
- b) De două ori pe lună .....
- c) Lunar.....
- d) Numai la evaluările periodice.....
- e) Doar la activitățile aplicative asistate și la evaluările periodice.....

2. Profilul pe care l-ați absolvit v-a ajutat (vă ajută) la actualul loc de muncă?

Da; Nu

3. Dacă: „Nu”, care credeți că sunt motivele?

.....

4. Care considerați că ar fi principalele „avantaje” ale învățământului la distanță? (alegeți doar 3 variante și notați conform indicațiilor oferite în preambul):

- i) Alternativă a învățământului tradițional.....
- j) O a doua șansă de școlarizare pentru adult.....
- k) Ajutor real pentru copiii aflați în zone defavorizate (mare distanță de școală).....
- l) Pentru adulți, nu presupune întreruperea temporară sau definitivă a activităților lor profesionale.....
- m) Impunerea necesității informării permanente pentru cadrele didactice.....
- n) Eliminarea timpului și ritmului de învățare impus.....
- o) Eliminarea oricăror forme de discriminare.....

ALTELE (care?) .....

5. Care considerați că ar fi realele „dificultăți” sau „limite” ale „învățământului la distanță”? (alegeți doar 3 variante și notați-le conform indicațiilor oferite în preambul):

- j) Costuri ridicate (taxe participare, tehnologie, întreținere, producerea materialelor necesare) .....

- k) Efort consistent și susținut .....
- l) Dotare tehnică minim obligatorie (calculator) și experiență în utilizarea acestuia .....
- m) Rata crescută a abandonului școlar (renunțare definitivă; trecere de la un profil la altul; etc.) .....
- n) Relativa „dezumanizare” a cursurilor .....
- o) Plajă de eroare (neînțelegeri) ridicată în asimilarea cunoștințelor prin lipsa lămuririlor imediate. Anularea, în timp, a rolului jucat de: „DE CE?” în actul comunicării.....
- p) Acceptare necritică a multor informații care ulterior se pot dovedi a fi false.....
- q) Schematism doctrinar, manifest astăzi .....

ALTELE (care?) .....

6. V-ați gândit că actuala formă de desfășurare a „învățământului la distanță” s-ar putea modifica, în sensul optimizării actului educațional?

Da ; Nu

7. Dacă: „DA”, ce anume ați propune?.....

8. Cât timp ați acordat studiului presupus de „învățământul de la distanță”?

(bifați):

- a) Zilnic: 2/3 ore .....
- b) Săptămânal: 2/3 ore .....
- c) Zilnic, în săptămâna premergătoare evaluărilor planificate.....

9. Care dintre următorii factori considerați că sprijină în mod decisiv utilitatea „învățământului la distanță”? (Alegeți o variantă):

- f) Cheltuieli, în timp, diminuate, comparativ cu cele presupuse de învățământul tradițional .....
- g) Volum mare și divers calitativ, de informații care se pot obține, practic, imediat.....
- h) Întreținerea și /sau stimularea memoriei vizuale.....
- i) Posibilitatea de stocare, prin multiplicare, doar a informațiilor (pagină, capitol, schemă) pe care, elevul sau studentul, le consideră utile.....
- j) ALTELE (care?) .....

10. În final, credeți că „învățământul la distanță” este util și necesar în România?

Da ; Nu

11- Dacă: „DA”, de ce?

.....

12. Dacă: „NU”, de ce?

.....